Súkromná základná škola, Krásnohorská 14, Bratislava

PROFESIJNÝ ŠTANDARD

(nevyhnutné profesijné kompetencie pre štandardný výkon profesie pedagogického zamestnanca – kľúčové kompetencie a z nich odvodené špecifické spôsobilosti podľa Pokynu ministra č. 39/2017)

Karierny poradca

Meno a priezvisko:

Platnosť od:

Príloha č. 22 – Kariérový poradca

Kompetenčný profil

Oblasti	Kompetencie
1. Dieťa/Žiak	1.1 Identifikovať a diagnostikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka 1.2 Identifikovať sociokultúrny kontext kariérového vývinu žiaka
2. Kariérovo-poradenský proces	2.1 Ovládať obsah špecializácie kariérového poradcu 2.2 Plánovať a projektovať kariérovo-poradenskú činnosť 2.3 Realizovať kariérové poradenstvo 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky kariérového poradenstva
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať sebarozvoj 3.2 Stotožniť sa s rolou kariérového poradcu a školou, školským zariadením

Oblasť 1. Žiak

Kompetencia: 1.1 Identifikovať a diagnostikovať vývinové a individuálne charakteristiky žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať zákonitosti kariérového vývinu žiaka príslušného vekového obdobia ▪ poznať interné faktory ovplyvňujúce kariérový vývin žiaka (vlastnosti, schopnosti, záujmy, hodnoty postoje, nadanie, inteligencia) ▪ poznať metódy a nástroje identifikácie a diagnostiky v oblasti kariérového poradenstva
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať a diagnostikovať špecifiká kariérového vývinu žiaka (žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zdravotne znevýhodnení) ▪ identifikovať učebný štýl a individuálne vzdelávacie potreby žiakov (intaktní žiaci, žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami)
Preukázanie kompetencií	▪ vo vzťahu k voľbe ďalšieho štúdia, povolania žiaka na základe osobného kontaktu, záujmu , iniciatívy žiaka, odporúčania triedneho učiteľa, zákonného zástupcu, resp. iných pedagogických a odborných zamestnancov identifikuje a diagnostikuje: • osobnostné predpoklady (záujmy, hodnoty, postoje, talent, nadanie, inteligencia), • psychické a fyzické obmedzenia (choroba, zdravotné oslabenie, znevýhodnenie a postihnutie) ▪ používa diagnostické metódy a nástroje (štandardizované a neštandardizované) ▪ monitoruje vývin študijno-profesijných záujmov žiakov ▪ interpretuje výsledky diagnostiky a vyvodí závery pre kariérové poradenstvo
Kompetencia: 1.2 Identifikovať sociokultúrny kontext kariérového vývinu žiaka	

Požadované vedomosti	▪ poznať špecifiká sociokultúrneho prostredia, ktoré ovplyvňujú kariérový vývin žiaka ▪ poznať význam sociokultúrneho prostredia a jeho špecifík ovplyvňujúcich kariérový vývin žiaka ▪ poznať externé faktory ovplyvňujúce kariérový vývin žiaka (rodina, škola, rovesnícka skupina, spoločnosť, ekonomika, trh práce)
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať sociokultúrne prostredie žiaka
Preukázanie kompetencií	▪ na základe podnetu od triedneho učiteľa, spolužiaka, resp. iných pedagogických a odborných zamestnancov, zákonného zástupu, osobného kontaktu, záujmu, iniciatívy žiaka a vlastných zistení identifikuje: • špecifiká širšieho a užšieho sociálneho a kultúrneho prostredia (komunita, etnická skupina, rovesnícka skupina, rodina, miera vplyvu moderných informačných technológií a masmédií a pod.), • sociálno-psychologické vzťahy jednotlivca v skupine, ▪ na kariérový vývin žiaka využíva vhodné metódy a nástroje identifikácie ▪ interpretuje výsledky diagnostiky pre kariérové poradenstvo

Oblasť 2. Kariérovo-poradenský proces

Kompetencia: 2.1 Ovládať obsah špecializácie kariérového poradcu	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská kariérového vývinu a kariérového poradenstva ▪ poznať interdisciplinárne väzby aplikovaných vedných odborov využívaných v kariérovom poradenstve

	▪ poznať trendy kariérového poradenstva v európskom kontexte ▪ poznať možnosti štúdia a zamestnanosti v Európskej únii ▪ poznať národný a regionálny systém služieb kariérového poradenstva (služby zamestnanosti, pracovné agentúry, internetové portály a pod.) ▪ poznať všeobecne záväzné právne predpisy súvisiace s výkonom práce kariérového poradcu ▪ poznať základnú dokumentáciu súvisiacu s prácou kariérového poradcu ▪ poznať systémy kariérových informácií (klasifikácie povolaní a zamestnaní, Integrovaný systém typových pozícií a pod.) ▪ poznať možnosti spolupráce s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti odbornej starostlivosti o jednotlivca a skupinu ▪ poznať základné charakteristiky systému dvojitých kariér v športe pre prípady žiakov – vrcholových športovcov
Požadované spôsobilosti	▪ aplikovať teoretické poznatky v praxi ▪ využívať počítačové aplikácie a interaktívne poradenské programy ▪ uplatňovať poznatky o dvojitých kariérach v športe v prípadoch žiakov – vrcholových športovcov
Preukázanie kompetencií	▪ aplikuje teoretické poznatky v kariérovo-poradenskom procese v súlade s vývinovým stupňom, etapou kariérového vývoja a individuálnymi potrebami žiaka ▪ dodržiava právne normy a využíva ich v kariérovo-poradenskom procese ▪ poskytuje špecializované kariérové poradenstvo žiakom a zákonným zástupcom ▪ spolupracuje s výchovným poradcom a inými pedagogickými a odbornými zamestnancami a ďalšími odborníkmi ▪ spolupracuje so školami vyššieho typu, zamestnávateľmi, ÚPSVaR, štátnou správou a samosprávou

	▪ vedie dokumentáciu súvisiacu s prácou kariérového poradcu ▪ pracuje s počítačovými aplikáciami a interaktívnymi poradenskými programami
Kompetencia: 2.2 Plánovať a projektovať kariérovo-poradenskú činnosť	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská plánovania a projektovania kariérového poradenského procesu ▪ schopnosť plánovať a projektovať kariérovo-poradenský proces v súlade s individuálnymi potrebami žiakov a možnosťami trhu práce
Požadované spôsobilosti	▪ vymedziť ciele kariérového poradenstva pre žiaka a skupinu ▪ zvoliť vhodnú stratégiu kariérovo-poradenského pôsobenia ▪ stanoviť prognózu účinnosti kariérovo-poradenského pôsobenia
Preukázanie kompetencií	▪ plánuje vlastnú kariérovo-poradenskú činnosť v oblasti výchovy k povolaniu (ročný plán činnosti kariérového poradcu) ▪ plánuje a projektuje špecifickú individuálnu a skupinovú kariérovo-poradenskú činnosť ▪ spolu so žiakom, zákonným zástupcom, pedagogickými a odbornými zamestnancami definuje kariérový problém a ciele poradenskej činnosti ▪ plánuje depistáž a prieskumy vyplývajúce z aktuálnych potrieb školy, školského zariadenia ▪ spolupracuje pri tvorbe projektov prevencie: • predčasného ukončovania vzdelávania a odbornej prípravy, • nezamestnanosti, • obchodovania s ľuďmi,

	• zneužívania pracovnej sily a pod. ▪ spolupracuje pri plánovaní aktivít poradných orgánov školy (predmetové komisie, metodické združenia, pedagogická rada, rodičovská rada a pod.) ▪ flexibilne reaguje na podnety a ponuky z vonkajšieho prostredia (napr. projektové výzvy, informačné burzy škôl, burzy práce a pod.) a implementuje, resp. iniciuje ich implementáciu do plánov
Kompetencia: 2.3 Realizovať kariérové poradenstvo	
Požadované vedomosti	▪ poznať možnosti spolupráce so zákonnými zástupcami a zložkami poradenského systému výchovného poradenstva a prevencie ▪ poznať sieť spolupracujúcich organizácií , inštitúcií a iných odborníkov ▪ poznať možnosti stimulácie a optimalizácie kariérového výberu a vývinu
Požadované spôsobilosti	▪ realizovať individuálne a skupinové poradenstvo a konzultácie ▪ podporovať rozvoj zručnosti žiaka na riadenie vlastnej kariéry ▪ koordinovať spoluprácu pedagogických a odborných zamestnancov, zákonných zástupcov a iných odborníkov v rámci školy i mimo nej
Preukázanie kompetencií	▪ monitoruje, eviduje a vyhodnocuje informácie o žiakoch pre potreby kariérového poradenstva (osobnostné predpoklady, psychické a fyzické obmedzenie, študijné a profesijné záujmy, sociokultúrny kontexte, ekonomický status) ▪ získava informácie o potrebách a možnostiach sveta práce a trhu práce ▪ realizuje kariérovo-poradenské prístupy: • vstupný, diagnostický, poradenský rozhovor,

	• pozorovanie, • volí a aplikuje vhodné poradenské metódy vo vzťahu k charakteru problému jednotlivca a skupiny, ▪ v spolupráci so žiakom stimuluje a optimalizuje: • sebapoznanie žiaka, • rozvoj rozhodovacích zručností potrebných pri voľbe ďalšieho štúdia a povolania, • rozvoj schopnosti žiaka plánovať a projektovať svoj kariérový vývin, • rozvoj kľúčových kompetencií žiaka potrebných pre pohyb na trhu práce a uplatnenie sa v zamestnaní (komunikácia, sebariadenie, sebamotivácia, flexibilita, schopnosť znášať psychickú záťaž a pod.) ▪ pracuje s rôznymi zdrojmi kariérových informácií (o svete práce, o možnostiach ďalšieho vzdelávania doma i v zahraničí) ▪ pomáha žiakovi stanoviť si vzdelávacie a profesijné ciele, ▪ usmerňuje žiaka pri • párovaní požiadaviek učebných a študijných odborov so záujmami a predpokladmi žiaka, • párovaní požiadaviek sveta práce a trhu práce s predpokladmi žiaka ▪ využíva sieť inštitúcií, sociálnych partnerov a odborníkov pri poradenskej a konzultačnej činnosti ▪ informuje žiakov, triedy, pedagogických a odborných zamestnancov, zákonných zástupcov o aktuálnych kariérovo-poradenských aktivitách, možnostiach, programoch a pod. ▪ spolupracuje s výchovnými poradcami a kariérovými poradcami, pedagogickými a odbornými zamestnancami, zákonnými zástupcami

	▪ spolupracuje, poskytuje pomoc a poradenstvo pedagogickým a odborným zamestnancom pri plánovaní a realizácii kariérovej výchovy ▪ vedie databázu a spracováva údaje pre potreby prijímacieho konania na vyšší typ školy a pre trh práce ▪ vedie požadovanú dokumentáciu
Kompetencia: 2.4 Hodnotiť priebeh a výsledky kariérového poradenstva	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská hodnotenia kariérovo-poradenskej činnosti
Požadované spôsobilosti	▪ stanoviť kritériá hodnotenia priebehu a výsledkov kariérovo-poradenskej činnosti ▪ vyvodiť závery z hodnotenia a uskutočniť korekcie
Preukázanie kompetencií	▪ hodnotí plnenie ročného plánu kariérovo-poradenskej činnosti ▪ hodnotí splnenie cieľov individuálnych projektov práce s jednotlivcom a skupinou podľa stanovených kritérií úspešnosti kariérovo-poradenskej činnosti ▪ hodnotí účinnosť poradenstva, konzultácií a prevencie ▪ hodnotí žiakov progres v priebehu a na konci kariérového poradenstva ▪ hodnotí spoluprácu s triednym učiteľom, pedagogickými a odbornými zamestnancami, zákonnými zástupcami , odborníkmi a inými inštitúciami ▪ interpretuje výsledky hodnotenia a koriguje kariérovo-poradenskú činnosť na základe zistení ▪ poskytuje podklady (informácie) pre hodnotiacu správu školy, školského zariadenia za príslušný školský rok

Oblasť 3. Profesijný rozvoj

Kompetencia: 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj	
Požadované vedomosti	▪ poznať svoje osobné dispozície a limity, hodnoty, silné a slabé stránky a dokázať ich využiť v kariérovom poradenstve ▪ poznať trendy vývoja spoločnosti , sveta práce a trhu práce ▪ poznať trendy v oblasti kariérovej výchovy a poradenstva ▪ poznať trendy vývoja vzdelávania a odbornej starostlivosti o jednotlivca a skupinu
Požadované spôsobilosti	▪ stanoviť si ciele sebarozvoja profesijných kompetencií kariérového poradcu a napĺňať ich
Preukázanie kompetencií	▪ reflektuje a priebežne vyhodnocuje úroveň svojich špecializovaných kompetencií v kontexte profesijného štandardu ▪ reflektuje a hodnotí vlastnú činnosť kariérového poradcu ▪ využíva spätnú väzbu od žiakov ,pedagogických a odborných zamestnancov, zákonných zástupcov a pod. pre svoj ďalší profesijný rast a sebarozvoj ▪ na základe reflexie a sebareflexie vypracuje a realizuje plán osobného a profesijného rozvoja ▪ využíva možnosti a rôzne formy kontinuálneho a celoživotného vzdelávania
Kompetencia: 3.2 Stotožniť sa s rolou kariérového poradcu a školou, školským zariadením	
Požadované vedomosti	▪ poznať poslanie a ciele školy, školského zariadenia

Požadované spôsobilosti	▪ stotožniť sa s poslaním, víziou a deklarovanými hodnotami školy, školského zariadenia ▪ vystupovať ako reprezentant kariérového poradenstva a školy, školského zariadenia ▪ stotožniť sa s rolou kariérového poradcu ▪ správať sa v súlade s etikou práce kariérového poradcu
Preukázanie kompetencií	▪ vystupuje ako reprezentant kariérového poradenstva: • vo vzťahu k pedagogickým a odborným zamestnancom, zákonným zástupcom a partnerom školy, • vo vzťahu k sociálnym partnerom a verejnosti ▪ iniciuje a poskytuje podklady pre zapracovanie aktuálnych všeobecne záväzných právnych predpisov a metodických usmernení do interných dokumentov školy ▪ koordinuje spoluprácu s pedagogickými a odbornými zamestnancami, sociálnymi partnermi školy a odbornými inštitúciami ▪ účinne komunikuje so sociálnymi partnermi školy ▪ spolupracuje pri tvorbe školského vzdelávacieho programu, interných metodických materiálov, pokynov pre pedagogických a odborných zamestnancov a pod. ▪ podieľa sa na tvorbe a realizácii autoevalvačného plánu školy ▪ iniciuje zaraďovanie kariérovej výchovy do školského vzdelávacieho programu ▪ spolupracuje s vedením školy, s poradnými orgánmi školy, s výchovnými a kariérovými poradcami škôl vyššieho, resp. nižšieho stupňa a so zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie a ďalšími zložkami poradenského systému ▪ prezentuje vlastné odborné skúsenosti na odborných fórach, v médiách ▪ pozitívne ovplyvňuje kultúru školy

Súkromná základná škola, Krásnohorská 14, Bratislava